

Handläggare
Sandra Ehne
Telefon: 08-50818122**Till**
Farsta stadsdelsnämnd
2025-11-20

Skrivelse från Liberalerna och Moderaterna om krisberedskapen inom äldreomsorgen med anledning av ambulanssjukvårdens organisatoriska kris i och med övertagandet i egen regi

Svar på skrivelse från Liberalerna och Moderaterna.

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Sedan våren 2025 bedrivs all ambulanssjukvård och jour- och akutläkarverksamhet i Stockholm i egen regi, av Ambulanssjukvården i StorStockholm AB (AISAB). Under sommaren uppmärksammades en brist på ambulanser av ett flertal medier i Stockholm. I augusti uttryckte AISAB att läget stabiliserats. Samtidigt inkom Liberalerna och Moderaterna med en skrivelse om krisberedskapen inom äldreomsorgen och hur den förhåller sig till ambulanssjukvårdens organisatoriska kris.

Förvaltningen beskriver i sitt svar hur äldreomsorgens prioritet är att våra äldre ska få hälso- och sjukvård där de befinner sig. Att den äldre kan stanna kvar i verksamheten är att föredra, då det ofta upplevs tryggare och mindre belastande för den äldre jämfört med en akutmottagning. Sjuksköterska och läkare fattar beslut om vidare transport till sjukhus när så bedöms behövas.

Vidare vill förvaltningen förtydliga att det yttersta ansvaret för en välfungerande ambulanssjukvård, inklusive exempelvis sjuktransport och akutläkarbil, ligger på regionnivå. Förvaltningen litar till att frågan följs och lyfts i den väletablerade samverkan som finns mellan regionens samtliga kommuner och Region Stockholm.

Bakgrund

2023 fattades beslut om att Region Stockholm successivt skulle gå över till att driva all ambulanssjukvård och jour- och akutläkarverksamhet i egen regi. De upphandlade avtalen började

fasas ut och verksamheten bedrivs från våren 2025 av Ambulanssjukvården i StorStockholm AB (AISAB), som är regionens egna bolag för så kallade prehospitala tjänster. Enbart ambulansen var tidigare uppdelad i tre aktiebolag.

Under sommaren 2025 uppmärksammades en brist på ambulanser av ett flertal medier i Stockholm. Region Stockholm skrev den 25 augusti bland annat: "Läget inom ambulanssjukvården har stabiliserat sig" [...] Vårt bolag AISAB har på 15 månader gått från 500 till 1700 anställda. Självklart kan en sådan snabb ökning leda till växtvärk." Och med hänvisning till så kallad "gränslös dirigering" att "Ambulanser är alltså inte geografiskt bundna till den station de normalt utgår från, utan kan styras till akuta uppdrag var som helst i länet. Det gör att vi hela tiden kan flytta resurser dit där de behövs."

Ärendet

Liberalerna och Moderaterna skriver den 28 augusti att: "I maj 2025 genomfördes övertagandet. Resultatet blev färre ambulanser, längre väntetider, sämre villkor och växande oro bland personalen [...] Flera ambulanser har stått obemannade på grund av personalbrist och vårdpersonal har larmat om extrem övertid och försämrade arbetsvillkor."

Vidare uttrycks en särskild oro för de äldre i Stockholms stadsdelar. "Vid akuta sjukdomsfall eller olyckor inom äldreomsorgen, exempelvis på våra äldreboenden, är tillgången till en fungerande ambulanssjukvård avgörande för liv och hälsa. När rapporter nu visar att ambulanser inte kan bemannas i tillräcklig omfattning, och att löner och arbetsvillkor inom ambulanssjukvården till och med försämrats i ett redan ansträngt läge, uppstår berättigade frågor om vilken beredskap som finns lokalt för att möta situationen."

Följande frågor ställs till stadsdelsförvaltningen:

1. Vilken krisberedskap har förvaltningen idag för att säkerställa tryggheten för äldre inom stadsdelens äldreboenden vid de tillfällen då ambulans inte kan påräknas i rimlig tid?
2. Har förvaltningen några särskilda planer på att förändra eller förstärka beredskapen inom äldreomsorgen till följd av ambulanskrisen?
3. På vilket sätt följer förvaltningen utvecklingen inom ambulanssjukvården, och hur säkerställs att de äldre i stadsdelen inte blir de som drabbas av de brister som nu uppdagats?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för äldreomsorg i Farsta stadsdelsförvaltning.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utförare av äldreomsorg ansvarar för en samhällsviktig verksamhet som måste kunna upprätthållas även vid extraordinära händelser och under höjd beredskap. Stadsdelsnämndens verksamheter har en roll i att skydda de mest utsatta grupperna. Det yttersta ansvaret för en välfungerande ambulanssjukvård, inklusive exempelvis sjuktransport och akutläkarbil, ligger på regionnivå.

Äldreomsorgens prioritet är att våra äldre ska få hälso- och sjukvård där de befinner sig. Sjuksköterska och läkare fattar beslut om vidare transport till sjukhus när så bedöms behövas. I all äldreomsorgsverksamhet finns möjlighet för omsorgspersonalen att först kontakta sjuksköterska för bedömning om behov av hälso- och sjukvård. Sjuksköterskan har i sin tur möjlighet att kontakta ansvarig läkarorganisationen för rådgivning och/eller bedömning av medicinska insatser.

Att den äldre i största möjliga mån, efter bedömning, kan stanna kvar i verksamheten är att föredra, då det ofta upplevs tryggare och mindre belastande för den äldre jämfört med en akutmottagning.

Nedan ger förvaltningen svar på skribentens frågor:

Vilken krisberedskap har förvaltningen idag för att säkerställa tryggheten för äldre inom stadsdelens äldreboenden vid de tillfällen då ambulans inte kan påräknas i rimlig tid?

Inom stadsdelsförvaltningens vård- och omsorgsboenden är vård och omvårdnad av äldre alltid prioriterat. Sjuksköterskor finns tillgängliga dygnet alla timmar och en etablerad och välfungerande samverkan finns med ansvariga läkarorganisationer. Verksamheten är därmed uppbyggd för att hantera de vård- och omsorgsbehov som uppstår. Förvaltningen följer självklart situationen kring ambulansen genom samverkan med Region Stockholm.

Har förvaltningen några särskilda planer på att förändra eller förstärka beredskapen inom äldreomsorgen till följd av ambulanskrisen?

Förvaltningen har ett genomgripande kris- och beredskapsarbete för samtliga verksamheter, inklusive dem inom äldreomsorgen. Riskanalyser och handlingsplaner uppdateras regelbundet. Den specifika sakfrågan blir föremål för bedömning, precis som allt annat, när riskanalys görs nästa gång.

På vilket sätt följer förvaltningen utvecklingen inom ambulanssjukvården, och hur säkerställs att de äldre i stadsdelen inte blir de som drabbas av de brister som nu uppdagats?

Förvaltningen följer noggrant utvecklingen kring ambulanssjukvårdens organisatoriska kris men har hittills inte kunnat se någon påverkan på verksamheterna inom äldreomsorgen som krävt särskilda diskussioner eller förstärkta beredskapsåtgärder.

Förvaltningen litar också till att frågan följs och lyfts i den väletablerade samverkan som finns mellan regionens samtliga kommuner, inklusive Stockholms stad och Region Stockholm, bland annat formulerat i ”Handlingsplan för god och nära vård och omsorg i Stockholms län” som sträcker sig 2024–2030.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Karin Kollberg
Stadsdelsdirektör
Farsta stadsdelsförvaltning

Jonas Wilhelmsson
Avdelningschef
Farsta stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Skrivelse ”Krisberedskapen inom stadsdelens verksamheter och äldreomsorgen med anledning av ambulanssjukvårdens organisatoriska kris i och med egenregiövertagandet”, Olof Peterson (M) m. fl. och Rikard Werge (L)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karin Kollberg, Stadsdelsdirektör	2025-11-03
Jonas Wilhelmsson, Avdelningschef	2025-11-03